

เนื้อหาของหลักสูตรหมวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบาย	จำนวนชั่วโมง		
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
๑. หมวดวิชาความรู้พื้นฐาน				
๑.๑ กายวิภาคศาสตร์ทั่วไป	รูปร่าง ลักษณะ ที่ตั้ง หน้าที่ วิธีการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ โครงสร้างของระบบโครงกระดูก และระบบกล้ามเนื้อ ความสัมพันธ์ในแต่ละส่วน โครงสร้างของระบบทั้งหมดของร่างกาย และข้อระวังในการนวด	๓		
๑.๒ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ	หลักทั่วไปของกฎหมายวิชาชีพ จรรยาบรรณ และบทกำหนดโทษของกฎหมาย หลักจริยธรรม ศีลธรรมและกิริยามารยาท	๓		
๑.๓ ธรรมะกับสมาธิเพื่อสุขภาพ	การฝึกปฏิบัติธรรมเพื่อการเรียนรู้ถึงวิธีการนำเข้าสู่สมาธิด้วยการสวดมนต์และนั่งสมาธิ		๙	
๑.๔ ทฤษฎีการแพทย์แผนไทย	ประวัติการแพทย์แผนไทย ประวัติอาจารย์ ชิวโกมารภักจ์การกำเนิด มนุษย์ เบญจขันธ์ มหาภูตรูป ๔ ทรีโทษ การวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน สมุฏฐานการเกิดโรค ความสัมพันธ์ระหว่างสมุฏฐานกับฤดูกาล อายุ เวลา สถานที่ อาหารและพฤติกรรม การปรับสมดุลตรีโทษ อิทธิพลของดวงดาวที่มีผลต่อสุขภาพ การนำทฤษฎีการแพทย์แผนไทยไปประยุกต์ใช้ ตลอดจนหลักวิธีการขั้นตอน ประโยชน์ ข้อห้ามในการนวด	๓		
๑.๕ เกษีชรกรรมไทยเบื้องต้น	การใช้ยาไทยประกอบการนวด ข้อห้ามและประโยชน์วิธีการใช้ในการบรรเทาอาการเกี่ยวกับกระดูก เส้นเอ็นและกล้ามเนื้อ ศึกษาหลักวิธีการ ขั้นตอน ประโยชน์ ข้อห้าม ของการอบสมุนไพร ประคบสมุนไพร	๒		
๒. หมวดวิชาความรู้เฉพาะสาขา				
๒.๑ ประวัติ องค์ความรู้และการประยุกต์ใช้การนวดไทย	ศึกษาประวัติความเป็นมา คุณค่าของการนวดไทย ผลของการนวดไทย ต่อสุขภาพ การนำไปใช้ในระดับสถานบริการสาธารณสุข	๑		
๒.๒ เส้นประธานสิบ	ลักษณะโครงสร้างของเส้นประธาน ลักษณะการเดินของแนวเส้นสิบ และการประยุกต์ใช้ทางการนวด	๓		
๒.๓ การตรวจร่างกายเบื้องต้น	หลักการทำงานและหน้าที่ของระบบข้อต่อและกล้ามเนื้อต่าง ๆ ของร่างกายในภาวะปกติศึกษาความผิดปกติของระบบกล้ามเนื้อและข้อต่อ และสามารถประเมินเพื่อแยกอาการที่สามารถนวดได้และไม่ได้ ได้ถูกต้อง		๑๒	

ชื่อวิชา	คำอธิบาย	จำนวนชั่วโมง		
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
๒.๔ การนวดไทยเพื่อสุขภาพ	วิธีการ ขั้นตอนการนวดไทยแบบทั่วไป ในท่านอนหงาย นอนตะแคง นอนคว่ำ ทำนั้ง นวดหน้า นวดศรีษะ การยืดเส้นเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ผ่อนคลายกล้ามเนื้อและบรรเทาอาการปวดเมื่อย	๓	๓๐	
๒.๕ การตัดตน	การฝึกปฏิบัติและการเรียนรู้วิธีการ ขั้นตอน ประโยชน์ ข้อควรระวัง ต่าง ๆ ในการปรับโครงสร้างร่างกายด้วยการใช้ท่าฤๅษีตัดตนพื้นฐาน ๑๕ ท่า	๒	๗	
๒.๖ การบันทึกผลการนวด	การบันทึกก่อนและหลังการนวด การวิเคราะห์และการติดตามผลการนวด จากการฝึกปฏิบัติ	๕		
๒.๗ การนวดไทยผ่อนคลาย	การประยุกต์ใช้การนวดไทยเพื่อผ่อนคลายอาการที่พบบ่อยเกี่ยวกับการปวดศรีษะ ปวดหลัง ปวดไหล่ ปวดเมื่อยแขน - ขา ปวดสะโพก ปวดเข่า ปวดข้อเท้า ที่ไม่ได้เกิดจากการอักเสบ	๒	๑๐	
๒.๘ การทบทวนการนวดไทยเพื่อสุขภาพ	การฝึกปฏิบัติเพื่อให้รู้ขั้นตอน และวิธีการนวดไทยอย่างต่อเนื่อง ในท่านอนหงาย (พื้นฐานขา - แขน) ท่านอนตะแคง ท่านอนคว่ำ ทำนั้ง (นวดโค้งคอและสะบัก) และการนวดเท้า การทดสอบ ปฏิบัติเพื่อความถูกต้องในตำแหน่งและแนวเส้น น้ำหนักในการนวด และการลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง		๕	
๓. หมวดการฝึกปฏิบัติ				
	- ฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพหรือหน่วยงานที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพเห็นชอบ จำนวน ๓๐ ราย - การทำรายงานหลังการฝึกปฏิบัติ		๕๐	
รวมทั้งสิ้น		๒๗	๑๒๓	๑๕๐

หมายเหตุ เพิ่มวิชา การให้คำปรึกษาสำหรับประชาชน ๒ ชั่วโมง เนื้อหารายวิชาประกอบด้วย ความสำคัญ และประโยชน์การให้คำปรึกษา กระบวนการ การสำรวจ การทำความเข้าใจ สาเหตุและความต้องการ การวางแผน แก้ไขปัญหาต่างๆและการให้คำแนะนำ